

**รูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชน
กลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา**
**Community Enterprise Management Model of Bamboo Growers
in Tha-takiab District Chachoengsao Province**

วิมลสิริ อินเจริญ¹, ปิยะพงศ์ พัดชา^{2*}
Wimonsiri Incharoen¹, Piyapong Phatcha^{2*}

^{1,2} สาขาบริหารธุรกิจ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
^{1,2} Master of Business Administration Program in Business Administration
Rajabhat Rajanagarindra University

*Corresponding email: piyapongpha@gmail.com

Received: 12 September 2021; Revised: 16 November 2021; Accepted: 18 November 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการ POSDCoRB+IT ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการจัดการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทราและ 2) เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทราที่เหมาะสม ซึ่งอาศัยรูปแบบการจัดการ POSDCoRB + IT เป็นเครื่องมือ โดยการวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วยวิจัยเชิงปริมาณ ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า วิจัยรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีรูปแบบโดยมีการวางแผนอย่างมีส่วนร่วม มีโครงสร้างการบริหารองค์กรที่ชัดเจน และการบริหารจัดการคนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีการกำหนดกฎระเบียบหรือข้อตกลง และให้ความสำคัญกับการจัดสรรผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน มีการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกและชุมชนอย่างเหมาะสม ด้านการเงินควรมีการบริหารจัดการการเงินและบัญชีที่เป็นระบบและตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยข้อมูลการเงินอย่างสม่ำเสมอ และมีการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนารูปแบบวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ เป็นแกนนำผลักดันให้กลุ่มมีความเข้มแข็งและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีความทันสมัย เพื่อยกระดับการจัดการวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนอย่างมีระบบต่อไป

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการ, POSDCoRB, วิสาหกิจชุมชน

ABSTRACT

The purposes of research on Community Enterprise Management Model in a Bamboo Grower Group in Tha-Takiap District, Chachoengsao were to study 1) POSDCoRB+IT management factors affecting community enterprise management model in a bamboo grower group in Tha-Takiap District, Chachoengsao 2) a suitable community enterprise management model in a bamboo grower group in Tha-Takiap District, Chachoengsao that used POSDCoRB+IT management as a tool. The mixed method research was applied, namely, quantitative, and qualitative research.

According to the findings of the study, the community enterprise management model in a bamboo farmer group in Tha-Takiap District, Chachoengsao, should be as follows: having a participative planning process, having a clear organizational structure, and managing employees in accordance with their jobs and responsibilities, having a set of regulations and agreements in place, paying close attention to the allocation of equal benefits, and providing welfare to members and communities appropriately. In terms of finance, it should have a systematic and verifiable financial and accounting management, always providing financial data, and an audit for transparency in the functioning of the community enterprise. It should also create a network between the government sector and those participating in the development of a community enterprise model. Furthermore, the committee and group members play an important role as a mainstay driving the group to be strong and create modern production technology to improve community enterprise management to achieve systematic sustainability.

Keywords: Management Model, POSDCoRB, Community Enterprise

บทนำ

เศรษฐกิจชุมชนเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ในช่วงที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ความแตกต่างของคุณภาพการบริการภาครัฐ รวมทั้งข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและเทคโนโลยีของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไป จึงจำเป็นต้องมุ่งลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกันแก้ไขปัญหาความยากจนเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชน และเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น จึงได้มีการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นการสร้างรายได้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาความสามารถในการจัดการ และการพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชนอันจะส่งผลให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งพร้อมสำหรับการแข่งขันทางการค้าในอนาคตไม่ว่าในระดับใดรวมไปถึงการพัฒนา วิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็นผู้ประกอบการกิจการขนาดย่อมและขนาดกลาง (พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2562) การบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กรชุมชน เพื่อให้มีความเข้มแข็ง

และประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรนั้นตั้งเป้าหมายไว้ โดยสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น กรมการพัฒนาชุมชน (2560) อธิบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มหรือองค์กรชุมชน โดยใช้หลักการ 5 ก ดังนี้ (1) กลุ่ม/สมาชิก ครอบคลุมถึงการรวมตัวกันของคนที่มีความสมัครใจ พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มที่มีอาชีพเดียวกัน หรือประเภทอาชีพเดียวกันอย่างน้อย 5 คน ขึ้นไป (2) กรรมการ หมายถึง กลุ่มคนซึ่งได้รับมอบหมายและเป็นตัวแทนจากสมาชิกให้บริหารกลุ่มนั้น ซึ่งกลุ่มจะมั่นคงและบรรลุผลเพียงใด ขึ้นอยู่คณะกรรมการที่ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ (3) กฎ กติกา ระเบียบข้อบังคับกลุ่มควรทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างสมาชิกและคณะกรรมการ วิธีการอาจเป็นการร่วมกันร่างขึ้นมาเอง หรืออาศัยกฎหมายอื่นมารองรับ (4) กองทุนของกลุ่ม อาจเป็นเงินหรือเครื่องมือที่ทำให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินการได้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ที่มาของกองทุน ได้แก่ทุนจากการระดมทุนของสมาชิก ทุนจากภาครัฐ /เอกชน ทุนจากการจัดกิจกรรม และทุนจากการกู้ยืม แบ่งเป็น แหล่งทุนภายในชุมชนและแหล่งทุนภายนอกชุมชน และ (5) กิจกรรม เป็นสิ่งที่สมาชิกกลุ่มร่วมกันปฏิบัติ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชน โดยมีการกำหนดเป็นแผนกิจกรรมต่าง ๆ

ทฤษฎีการแนวคิดที่จะช่วยพัฒนาองค์กรให้มั่นคงและยั่งยืน ซึ่งมีเครื่องมือทางด้านการจัดการที่น่าสนใจอย่างหนึ่งคือ POSDCoRB เป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับและมีการใช้งานอย่างกว้างขวางตลอดระยะเวลายาวนาน ทำให้องค์กรธุรกิจประสบความสำเร็จมาอย่างมากมาย และหากนำ POSDCoRB มาประยุกต์ใช้กับองค์กรได้ประสบผลสำเร็จแล้ว สามารถสร้างกำไรให้กับธุรกิจขององค์กร (สาธิต ทิพย์มณี และ นัยนา เกิดวิชัย, 2562)

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ เป็นกลุ่มเกษตรกรกลุ่มหนึ่งในอำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เกิดจากการรวมตัวกันของคนในชุมชน มีการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบกับความรู้ทางวิชาการสมัยใหม่ มาพัฒนาการประกอบอาชีพการปลูกไผ่ตงเขียวสายพันธุ์ศรีปราจีน จึงได้รวมกลุ่มและจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเมื่อปี พ.ศ. 2559 (วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ, 2563) สามารถสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกกลุ่ม เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริมในครัวเรือน และพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ปัจจุบันพบว่าวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ ยังขาดระบบการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการทำงานต่างคนต่างทำจึงทำให้ประสิทธิภาพของการทำงานลดลง ขาดการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและการใช้เทคโนโลยีในการผลิตไผ่ตงให้กับคนรุ่นต่อไป เนื่องจากสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่มีอายุเกินกว่า 50 ปี ส่งผลต่อการประสานระหว่างสมาชิก ที่ยังคงใช้วิธีการประสานงานรูปแบบเดิม และขาดการรับรู้ที่ทั่วถึงหากมีการส่งข้อมูลให้สมาชิกผ่านช่องทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการจัดการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ถึงแนวคิดองค์ประกอบหรือปัจจัยสนับสนุนอื่นใดที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ ในระบบการจัดการของวิสาหกิจชุมชนตลอดจนรูปแบบ และปัญหาในการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยใช้ปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทราให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

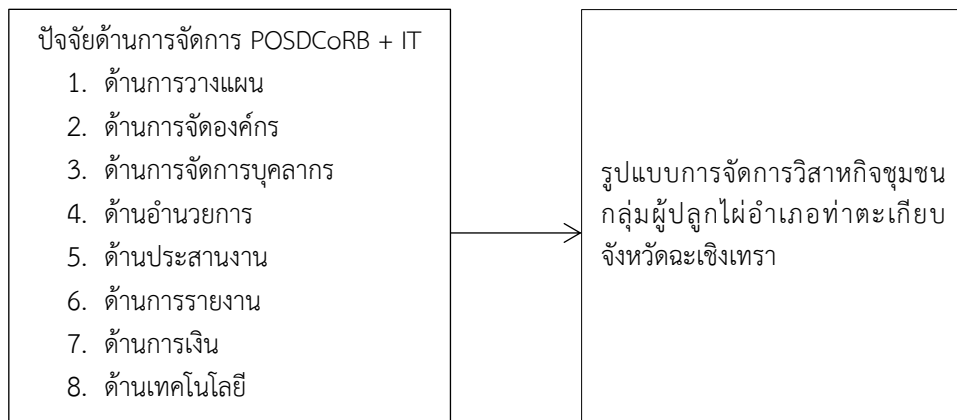
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการ POSDCoRB+IT ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการจัดการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทราที่เหมาะสม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และมีกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษารูปแบบการจัดการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ซึ่งจะเป็นการผสมผสานวิจัย 2 รูปแบบ คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อการอธิบายข้อมูลในเชิงลึก

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้ในการศึกษา ปัจจัยการจัดการ POSDCoRB+IT ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการจัดการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จำนวน 60 คน

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้ในการศึกษา รูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีลักษณะเป็นอย่างไร โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก และเลือกใช้แบบเจาะจง จำนวน 6 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ปัจจัยด้านการจัดการ POSDCoRB + IT ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดการบุคลากร ด้านอำนวยการ ด้านประสานงาน

ด้านการรายงาน ด้านการเงิน และด้านเทคโนโลยี ตัวแปรตามรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา

3. ขอบเขตในการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ครอบคลุมประเด็นเนื้อหา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการวิสาหกิจชุมชน ข้อมูลทั่วไปวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

1) การวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งหมดจำนวน 60 คน เนื่องจากกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีจำนวนจำกัด ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งหมด

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับงานวิจัย จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

(1) เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอนาทะเกียบ	จำนวน 1 คน
(2) เจ้าหน้าที่ตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอนาทะเกียบ	จำนวน 1 คน
(3) เจ้าหน้าที่ สปก. ฉะเชิงเทรา	จำนวน 1 คน
(4) ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่	จำนวน 1 คน
(5) รองประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่	จำนวน 2 คน

3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา และผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับงานวิจัย ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2563 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2564

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือในการวิจัยขึ้นมา 2 ชุด คือ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ จำแนกตามลักษณะที่มาของข้อมูลได้ 2 ประเภทดังนี้

1) การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของบุคคลที่เป็นกลุ่มสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา แบบสอบถามแบ่งออก เป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถาม โดยมีคำถามให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้
อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นแบบสอบถามปลายเปิดโดยให้แสดงความคิดเห็นเชิงพรรณนา

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้อำเภอท่าตะเียบ
จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 6 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)
เป็นการสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยคำถามต่างๆ ในแบบสัมภาษณ์ แต่สามารถที่จะปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม
เพื่อให้เกิดความชัดเจนของคำตอบได้ มีแนวคำถามหลัก แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการวิสาหกิจชุมชน กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม
เป็นมาตราส่วนประมาณค่า

ส่วนที่ 3 เป็นรูปแบบการจัดการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้อำเภอท่าตะเียบ
จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นแบบสอบถามปลายเปิดโดยให้แสดงความคิดเห็นเชิงพรรณนา

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 60 ชุด โดยการมอบแบบสอบถามให้กลุ่มเป้าหมาย
ที่กำหนดไว้ ซึ่งได้แก่ กลุ่มสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้อำเภอท่าตะเียบ และผู้วิจัยเก็บ
แบบสอบถามด้วยตนเองเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย

2) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 60 ชุดที่มีความสมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูลต่อไป

5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้
ปลูกไม้อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 6 คนด้วยตัวเอง ในการนี้
ผู้วิจัยได้ขออนุญาตในการบันทึกเสียงของผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการ POSDCoRB+IT ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการจัดการ
ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการ
จัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านการวางแผน	4.48	0.52	มากที่สุด
2	ด้านการจัดการองค์กร	4.53	0.54	มากที่สุด
3	ด้านการจัดการบุคลากร	4.51	0.53	มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
4	ด้านการอำนวยความสะดวก	4.12	0.60	มาก
5	ด้านการประสานงาน	3.88	0.63	มาก
6	ด้านการรายงาน	3.92	0.62	มาก
7	ด้านการเงิน	3.98	0.53	มาก
8	ด้านเทคโนโลยี	4.52	0.54	มากที่สุด
รวม		4.25	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.56$) พิจารณาเป็นด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านการจัดองค์กร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.54$) รองลงมาด้าน ด้านเทคโนโลยี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.54$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประสานงาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88$, $\sigma = 0.63$)

2. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการจัดการที่เหมาะสมของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยสามารถสรุปวิเคราะห์ได้ดังนี้

ด้านการวางแผน พบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ มีการทำแผนปฏิบัติที่ชัดเจน และได้มีการกำหนดกฎระเบียบของกลุ่มพร้อมติดประกาศให้เห็นอย่างชัดเจน ในการจัดทำแผนวิสาหกิจชุมชนจะมีหน่วยงานต่างๆ ร่วมดำเนินการ วิสาหกิจชุมชนจะมีการจัดทำแผนโดยบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้านการจัดองค์กร พบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ มีโครงสร้างองค์กรจัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ทั้งหมด 7 ฝ่าย เพื่อรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับอำนาจในการรับผิดชอบคณะกรรมการบริหารกลุ่มอยู่ในคราวละ 3 ปี มีการประชุมประจำเดือนให้สมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ และวิสาหกิจได้กำหนดเป้าหมาย กฎระเบียบที่สามารถเป็นแนวทางปฏิบัติได้ขององค์กร และวิสาหกิจชุมชนจะมีการกำหนดปริมาณผลผลิตของสมาชิกโดยการแบ่งเวลาการส่งผลผลิตจำหน่ายตลอดฤดูกาลผลิต

ด้านการจัดการบุคลากร พบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ มีการจัดอบรมพัฒนาการผลิต การจดบันทึกบัญชีต้นทุนอาชีพ รายรับ - รายจ่าย แนะนำให้กับสมาชิกและมีเจ้าหน้าที่ตรวจบัญชีสหกรณ์ ช่วยแนะนำแนวทางการบันทึกบัญชีให้กับสมาชิก วิสาหกิจชุมชนได้สร้างความสัมพันธ์ ขวัญกำลังใจ ความไว้วางใจต่อองค์กร สมาชิกมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอแต่วิสาหกิจชุมชนยังขาดกำลังเด็กรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม

ด้านอำนวยความสะดวก พบว่า ผู้นำวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภотаตะเกียบ มีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ แนวคิด การวางแผน การพัฒนา ควบคุมและการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน สร้างความ

เข้าใจให้กับสมาชิก สามารถแบ่งงานให้กับคณะกรรมการได้อย่างเหมาะสม และมีการติดตามงานขององค์กรและสมาชิกอย่างต่อเนื่อง

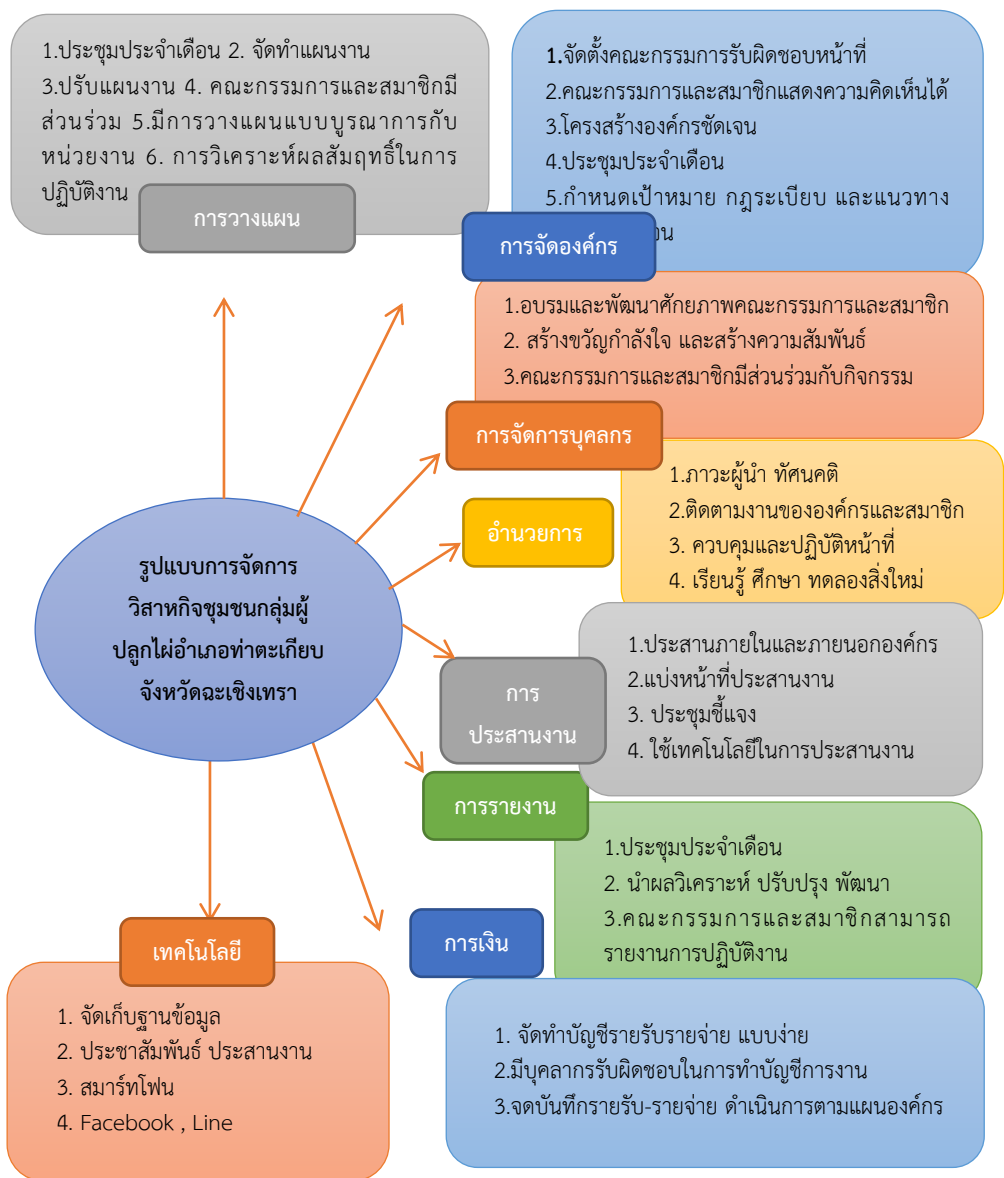
ด้านประสานงาน พบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ มีการประสานงานและสื่อสารรวดเร็วเข้าใจง่าย พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพทั้งภายในและภายนอกองค์กร สร้างความเข้าใจกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง มีการบูรณาการการทำงานในพื้นที่ มีการจัดประชุมเพื่อหาหรือแนวทางการจัดการกลุ่มด้านต่างๆ และวิสาหกิจชุมชนได้นำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมให้การประสานงาน

ด้านการรายงาน พบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ มีการประชุมกลุ่มต่อเนื่อง เดือนละ 1 ครั้ง ในการประชุมจะนำผลการปฏิบัติงานเข้ามารายงานให้คณะกรรมการและสมาชิกได้รับทราบ เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ ประเมินผลของการดำเนินงานในช่วงเดือนที่ผ่านมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กร

ด้านการเงิน พบว่า มีการจัดการกองทุนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จากสมาชิกที่นำผลผลิตมาจำหน่ายให้กลุ่มหักเป็นเงินกองทุนหมุนเวียนของกลุ่ม มีการจัดทำบัญชีต้นทุนส่งเสริมและให้ความรู้เรื่องการจัดทำต้นทุนอาชีพแก่สมาชิกและกรรมการ มีการพัฒนาระบบการจัดทำบัญชีกลุ่มโดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เข้ามาให้คำปรึกษาการทำงานบุคคล ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และการจัดหากองทุนสำรอง รูปแบบการทำบัญชีการเงินจะเป็นแบบง่าย คณะกรรมการและสมาชิกสามารถเข้าใจ โดยมีบุคลากรรับผิดชอบหน้าที่การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย

ด้านเทคโนโลยี พบว่าวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบมีการจัดทำ Line Group นัดสมาชิกการประชุมหรือมีงานสำคัญ วิสาหกิจชุมชนยังนำสมาร์ทโฟนเข้ามาเป็นสื่อออนไลน์ในด้าน Facebook Fanpage เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ มีการเก็บฐานข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และนำเครื่อง fax มาใช้การลงระบบบัญชีและการติดต่อกับห้างสรรพสินค้า ปัญหาที่พบด้านระบบเทคโนโลยี ผู้ดูแลระบบเทคโนโลยียังไม่ชำนาญการใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น ระบบ smart farm

หลังจากได้ทราบถึงข้อมูลการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถวิเคราะห์รูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบไปด้วย 8 ด้านสำคัญ ซึ่งสามารถเขียนเป็นรูปแบบได้ ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา

อภิปรายผล

จากการสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกและผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อปัจจัยด้านการจัดการ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งหมด 8 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดการบุคลากร ด้านอำนาจการ ด้านประสานงาน ด้านการรายงาน ด้านการเงิน และด้านเทคโนโลยี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้

เนื่องจาก วิสาหกิจชุมชนมีจุดเริ่มต้นจากเป้าหมายและการรวมกันของสมาชิก นำไปสู่การวางแผนการจัดทำโครงสร้างองค์กรที่มีความชัดเจน กำหนดบทบาทการดำเนินงาน และช่องทางการประสานงานการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กรที่ดี สมาชิกยังสามารถเข้าถึงความมั่นใจต่อการเงินและการบริหารงานของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย เอี่ยมสกุล (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนขนมแปलगริมคลองหนองบัว จังหวัดจันทบุรี เพื่อศึกษาการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนขนมแปलगริมคลองหนองบัวจังหวัดจันทบุรี มีการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนขนมแปलगริมคลองหนองบัว จังหวัดจันทบุรีแบ่งเป็นทั้งสิ้น 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผน ชุมชนมีการวางแผนอนุรักษ์สร้างศูนย์เรียนรู้วิถีชุมชนเก่าแก่ในการทำ ขนมโบราณ แปรงรูปผลิตภัณฑ์มีแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดกิจกรรมประจำปีการประชาสัมพันธ์และการบูรณาการกับหน่วยงานภายนอก ด้านการจัดการองค์กร ชุมชนมีประธานและคณะกรรมการ โดยผู้วิจัยอภิปรายผลรายด้านดังนี้

1. ด้านการวางแผน (Planning) พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยด้านการวางแผน ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกรา จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกรา มีการทำแผนงานการปฏิบัติงาน กำหนดกฎระเบียบไว้อย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกโดยมีการจัดประชุมจัดทำแผนอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และนำผลมาปรับปรุงแผนงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน คณะกรรมการและสมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ จิราภรณ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ และพจนา จันทราภัส (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการ ในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่ากระบวนการบริหารจัดการด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับมาก โดยมีการตรวจสอบการนำแผนงานไปใช้ดำเนินการให้มีการจัดกิจกรรมตามแผนงานและให้พนักงานมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานและนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานการบริหารจัดการเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

2. ด้านการจัดองค์กร (Organizing) พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยด้านการจัดองค์กรส่งผลต่อรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกรา จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกรา มีการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี มีการจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบหน้าที่ต่างๆ คณะกรรมการและสมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็นได้ ในส่วนของโครงสร้างองค์กรมีความชัดเจน และได้มีการจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานตามโครงสร้างการทำงาน มีการกระจายอำนาจหน้าที่แบ่งงานรับผิดชอบวิสาหกิจชุมชน ได้มีการจัดประชุมประจำเดือนอย่างต่อเนื่อง และได้มีการกำหนดเป้าหมาย กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติขององค์กรไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ คณิดา ไกรสันติ และรสมนต์ คำศรี (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสุขาดี ตำบลปริก อำเภอสระดะ จังหวัดสงขลา พบว่าการมีการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามโครงสร้างการทำงาน จะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จให้กับวิสาหกิจชุมชน และเป็นสามารถช่วยลดต้นทุนในการผลิตได้อีกด้วย

3. ด้านการจัดการบุคลากร (Staffing) พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยด้านการจัดการบุคลากรส่งผลต่อรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกรา จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอท่าตะเกรา มีการ

อบรมพัฒนาให้กับคณะกรรมการและสมาชิกอย่างต่อเนื่อง มีการจัดมอบของที่ระลึกและสร้างขวัญกำลังใจ สร้างความสัมพันธ์ความไว้วางใจต่อองค์กร ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ ปัญหาที่พบด้านการจัดการบุคลากร วิชาสหกิจชุมชนยังขาดเด็กรุ่นใหม่เข้ามาเรียนรู้งานและประสานงานต่อ ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิปา พิทักษ์ศานต์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายส่งเสริมวิชาสหกิจชุมชนไปปฏิบัติ กรณีศึกษาอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ พบว่า ด้านภาวะผู้นำวิชาสหกิจชุมชน โดยผู้นำจะสนับสนุนให้สมาชิกมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระตุ้นให้สมาชิกใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มที่ โดยจะคอยให้คำแนะนำและคำปรึกษาอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมของวิชาสหกิจชุมชนอย่างอิสระ

4. ด้านการอำนวยความสะดวก (Directing) พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยด้านการอำนวยความสะดวกต่อรูปแบบการจัดการวิชาสหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก วิชาสหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ มีผู้นำที่สามารถปฏิบัติต่อหน้าที่ได้ดี สามารถเข้าใจง่ายมีภาวะความเป็นผู้นำ สามารถควบคุมและสนับสนุนสมาชิกผู้ปฏิบัติงานดี มีประสิทธิภาพ ติดตามงานขององค์กรและสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ผู้นำ มีทัศนคติที่ดี เสียสละ ซื่อสัตย์ เรียนรู้ และทดลองสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ทักษญา สง่าโยธิน (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิชาสหกิจชุมชน พบว่า สมาชิก มีความเข้าใจเป้าหมายร่วมกัน ให้ความร่วมมือกับส่วนรวม และมีคุณธรรม 5 ประการได้แก่ ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบร่วมกัน เห็นอกเห็นใจ และไว้วางใจกัน และผู้นำหรือแกนนำมีความเข้มแข็ง ซื่อสัตย์ เสียสละ สนใจใฝ่เรียนรู้ สื่อสารกับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ให้กำลังใจสมาชิกและผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านการประสานงาน (Co-ordinating) พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยด้านการประสานงานส่งผลต่อรูปแบบการจัดการวิชาสหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก วิชาสหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ มีการประสานงานและสื่อสารรวดเร็ว เข้าใจง่าย พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร วิชาสหกิจชุมชนได้นำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมให้การประสานงาน และได้มีการแบ่งหน้าที่ในการประสานงานในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้รับทราบถึงการประสานงานต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ จักรวาล สุขไมตรี (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง เทคนิคการประสานงานในองค์กร พบว่าการประสานงาน เป็นการร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กรโดยมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันในการทำงานร่วมกัน ซึ่งองค์ประกอบของการประสานงานนั้นประกอบด้วย คน การสื่อสาร เวลา สถานที่ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ สัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

6. ด้านการรายงาน (Reporting) พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยด้านการรายงานส่งผลต่อรูปแบบการจัดการวิชาสหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก วิชาสหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับมีการ ได้สรุปการประเมินทั้งภายในและภายนอก นำผลรายงานเข้าที่ประชุมชี้แจงนำผลการรายงานวิเคราะห์ประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน และนำผลวิเคราะห์มาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการดำเนินงานขององค์กร ทั้งนี้คณะกรรมการและสมาชิกมีสิทธิที่จะสามารถเสนอรายงานการปฏิบัติงานในที่ประชุม ซึ่งสอดคล้องกับ สิริวัลลภ พุกชาอุดมชัย และสรวรรยา ธรรมอภิพล (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุตำบลดอนแฝก จังหวัดนครปฐม พบว่า ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน การรายงานผลด้วยวาจาจากนั้นอาจจะยังไม่สามารถรายงานผลได้ครอบคลุมทั้งหมด โดยควรมีการจัดทำเอกสารการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมในทุกรอบอย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อจะได้

รับทราบถึงข้อดี ข้อเสีย ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้ง

7. ด้านการเงิน (Budgeting) พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยด้านการเงินส่งผลต่อรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ มีการจัดบันทึกรายรับ – รายจ่าย โดยทำบัญชีการเงินแบบง่าย และเป็นการทำบัญชีตามการเงินขององค์กร ทั้งนี้วิสาหกิจชุมชนยังมีบุคลากรรับผิดชอบในการทำบัญชีการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับ ชมภูณช หนูนาค และคณะ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมหาสวัสดิ์ ตำบลศาลายา อำเภอยะรัง จ.ปัตตานี พบว่า สภาพปัจจุบันในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นการจัดบันทึกความจำจัดทำบัญชีแบบง่าย มีตัวแทนสมาชิกที่ได้รับความไว้วางใจกันภายในกลุ่ม เป็นผู้ดูแลเงินสรับและเงินสดจ่าย

8. ด้านเทคโนโลยี (Technology) พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยด้านเทคโนโลยีส่งผลต่อรูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร และการเก็บฐานข้อมูล ทำรายงาน วิสาหกิจชุมชนได้มีการนำสมาร์ตโฟนมาเป็นสื่อออนไลน์ในการติดต่อสื่อสาร และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างขององค์กร ปัญหาที่พบด้านระบบเทคโนโลยี ผู้ดูแลระบบเทคโนโลยียังไม่ชำนาญการใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น ระบบ smart farm ซึ่งสอดคล้องกับ โกสินทร์ ชำนาญพล และสุดาใจ โล่ห์นิชชัย (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่ใช้สมาร์ตโฟนเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์สินค้า เพื่อให้สามารถเพิ่มลูกค้าและยอดขาย โดยรูปแบบที่ต้องการคือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุค ไลน์ และเว็บสื่อกลางการค้า

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทางการพัฒนาต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ ควรสร้างการตระหนักรู้ในเรื่องของการมีส่วนร่วมของสมาชิก และร่วมกันพัฒนาวิสาหกิจชุมชนต่อไป ในการดำเนินการควรทำความเข้าใจกับสมาชิกให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลเพื่อให้สามารถปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องและพัฒนาต่อยอดในส่วนที่เป็นจุดแข็งต่อไป

1.2 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ ควรมีการเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มและมุ่งเน้นการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านไปสู่คนรุ่นหลังเพื่อไม่ให้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสูญหายไป โดยจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกวัยอื่นๆ และคนรุ่นใหม่เข้ามาเรียนรู้การทำงานร่วมกัน

1.3 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้หรือจัดหาผู้ที่ทำหน้าที่ในการดูแลด้านเทคโนโลยีอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ทันต่อยุคสมัยใหม่ในด้าน

ออนไลน์ต่างๆให้มีประสิทธิภาพและเป็นการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์กลุ่มให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปและเครือข่ายอื่น รวมทั้ง ผู้ประกอบการอื่นๆได้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งต่อไป อาจศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการบริหารจัดการของกลุ่มวิสาหกิจอื่นๆ เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.2 การศึกษาครั้งต่อไป อาจศึกษาเกี่ยวกับการเสริมศักยภาพการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนสู่การพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนได้มีการพัฒนา เติบโตและสร้างความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2560). *แนวทางการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ*. กรุงเทพฯ: สโตร์ครีเอทีฟแฮร์ส. <https://www.cdd.go.th/>
- โกสินทร์ ชำนาญพล และสุตาใจ ไกล่หัวนิชชัย. (2562). การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ. *วารสารราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 17(2), 130-138.
- คณิดา ไกรสันติและรสมนต์ คำศรี. (2559). แนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสุชาวดี ตำบลปริกอำเภอสระเคา จังหวัดสงขลา. *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 7* (น. 554-56). มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.
- จักรวาล สุขไมตรี. (2561). เทคนิคการประสานงานในองค์การ. *วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 5(2), 263-276.
- จิราภรณ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์และพจนา จันทราภส. (2558). แนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหารและการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารระดับในการนิคมอุตสาหกรรมแห่ง ประเทศไทยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ชมภูษ ขุนนาค สมพร เพื่องจันทร์ และปภาวดี มนต์รีวัต. (2562). แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมหาสวัสดิ์ ตำบลศาลาया อำเภอพุทธมณฑลจังหวัดนครปฐม. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*, 9(1), 85-97
- ทักษญา ส่งไยอิน. (2560). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน. *วารสารวิทยาลัยพณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์ วิทยาลัยบูรพา*, 15(29), 11-23.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2562). *สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. กรุงเทพฯ. <https://www.doae.go.th/index.php>
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ. (2563). *เอกสารประกอบการประกวดแปลงใหญ่ดีเด่นระดับจังหวัด ปี 2563* [เอกสารที่ไม่มีการตีพิมพ์]. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่อำเภอนาทะเกียบ.
- สาธิต ทิพย์มณี และนัยนา เกิดวิชัย. (2562). POSDCoRB และ Good Governance สำหรับธุรกิจเกิดใหม่ในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 5(1), 73-88

- ศิริวัลย์ พุกษาอุตมชัย และสรวรยา ธรรมอภิพล. (2560) . ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุตำบลดอนแฝก จังหวัดนครปฐม. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(1), 1439.
- ศศิภา พิทักษ์สานต์. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนํานโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ กรณีศึกษา อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหิดล, 24(3), 33-45.
- เอกชัย เอี่ยมสกุล. (2559). การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนนมแม่แลกริมคลองหนองบัว จังหวัดจันทบุรี [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.